

Bruxelles, den 30.3.2017
COM(2017) 148 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

Statusrapport om et læringsmobilitetsbenchmark

1. INDLEDNING

Den nylige meddelelse fra Kommissionen om Investering i Europas unge¹ fremhæver de positive virkninger af læringsmobilitet på beskæftigelsesegnethed og aktivt medborgerskab. Lærings-, studie- og praktikophold i udlandet er en enestående erfaring, der kan åbne nye horisonter. De færdigheder, der opnås gennem læringsmobilitet, såsom problemløsning, tilpasning, tolerance og tillid, værdsættes af arbejdsgiverne og er nødvendige i nutidens samfund.

Kommissionen opmuntrer læringsmobilitet hos unge gennem sine politikker og programmer, herunder gennem et specifikt benchmark og støtte fra programmet Erasmus+.

I Rådets konklusioner fra 2011 om et benchmark for læringsmobilitet (2011/C372/08)² opfordres Kommissionen til: "rapportere tilbage til Rådet inden udgangen af 2015, så det europæiske benchmark om læringsmobilitet kan evalueres og eventuelt tages op til revision."

I Rådets konklusioner anmodes Kommissionen og medlemsstaterne om at udføre en række aktiviteter, især hvad angår indikatorer for studerendes, unges og læreres mobilitet. Der er dog ingen forpligtelse til at rapportere tilbage til Rådet vedrørende disse tiltag. De beskrives mere detaljeret i nogle af Kommissionens separate dokumenter, der er tilgængelige.

Baggrunden for Rådets konklusioner fra 2011 er strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet 2020, hvori Kommissionen opfordres til "at forelægge et forslag til et benchmark på dette område inden udgangen af 2010, der i begyndelsen fokuserer på fysisk mobilitet mellem lande inden for videregående uddannelse..."³. Kommissionens arbejdspapir af 24. maj 2011 om udvikling af benchmarks for uddannelse med henblik på beskæftigelsesegnethed og om læringsmobilitet (dok. 10697/11)⁴ var gået forud for Rådets konklusioner.

Denne rapport opfylder forpligtelsen til at rapportere tilbage til Rådet om de fremskridt, der sker med hensyn til mobilitetsbenchmarket, med henblik på at fortsætte arbejdet frem mod 2020.

Læringsmobilitetsbenchmarket består af to indikatorer og er defineret i bilaget til konklusionerne fra 2011 som:

- "Inden 2020 bør mindst 20 % af personer, der har bestået en videregående uddannelse, have gennemført en periode med studie- eller praktikophold relateret til videregående uddannelse (herunder arbejdsforløb) i udlandet svarende til mindst 15 ECTS-meritter eller en varighed på mindst tre måneder."

- "Inden 2020 bør et EU-gennemsnit på mindst 6 % af de 18-34-årige med en erhvervsrettet grunduddannelse have gennemført en periode med studie- eller praktikophold relateret til erhvervsrettet grunduddannelse (herunder arbejdsforløb) i udlandet med en varighed på mindst to uger⁵ eller mindre, hvis det er dokumenteret af Europass."

¹ COM(2016) 940 final af 7.12.2016.

² http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2011.372.01.0031.01.ENG&toc=OJ:C:2011:372:TOC.

³ EUT C 119 af 28.5.2009. Afsnittet fortsætter således: "...der i begyndelsen fokuserer på fysisk mobilitet mellem lande inden for videregående uddannelse, som tager hensyn til både kvantitative og kvalitative aspekter, og som afspejler den indsats, der er gjort, og de mål, der er fastsat inden for rammerne af Bologna-processen, som det senest blev påpeget på konferencen i Leuven og Louvain-la-Neuve. Samtidig opfordres Kommissionen til at undersøge muligheden for at udvide et sådant benchmark til også at omfatte erhvervsuddannelse og lærermobilitet."

⁴ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10697-2011-INIT/en/pdf>.

⁵ = 10 arbejdsdage.

Benchmarkets fokus ligger på udadgående mobilitet: dvs. det omfang, hvori personer rejser til udlandet for at opnå læringserfaringer og kvalifikationer. Inden for EU er dette mål forbundet med EU's grundlæggende principper om fri bevægelighed for personer og arbejde inden for det indre marked.

EU-benchmarket måler antallet af nyuddannede, der både har været mobile under deres studie og færdiggjort deres kvalifikationer. I Rådets konklusioner fra 2011 specificeres der ikke direkte et geografisk område, men det understreges at: "Læringsmobilitet defineres som fysisk mobilitet og tager mobilitet på verdensplan i betragtning." Målingen af mobilitetsbenchmarkindikatoren for erhvervsrettet grunduddannelse (IVET - initial vocational education and training) er i praksis begrænset af det instrument, der blev opfordret til i Rådets konklusioner (en husstandsundersøgelse af en udspecificeret bred aldersgruppe), hvorimod kilden til benchmarkindikatoren for videregående uddannelse ikke er udspecificeret.

Det relevante organ til rådgivning af Kommissionen (Den Stående Arbejdsgruppe om Indikatorer og Benchmarks – SGIB) blev hørt om udkastet til denne rapport i januar og februar 2016 efter en indledende SGIB-drøftelse i december 2015. I denne rapport er der henvisninger til disse drøftelser, når det er relevant. De har været en kilde til information til vurdering af de tekniske muligheder i det fremtidige arbejde.

Rapporten behandler det arbejde, der er udført siden 2011, og de tilgængelige resultater og drager konklusioner for mobilitetsbenchmarkindikatorerne for henholdsvis erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (punkt 2 og 3). Derudover fastlægger den det fremtidige arbejde, der foreslås af Kommissionen (punkt 4).

2. BENCHMARKINDIKATOREN FOR MOBILITET INDEN FOR VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

2.1. Det arbejde, der er udført siden 2011

En Eurostat-arbejdsgruppe udfærdigede i 2011-2012 et forslag til metode og midler til dataindsamling, der kunne opfylde kravene til denne benchmarkindikator. Dataene var ikke tilgængelige i det korrekte format inden aftalen vedrørende Rådets konklusioner. Arbejdsgruppen påpegede, at det vigtigste spørgsmål var gennemførligheden af at indsamle data, der ville opfylde benchmarkets definition.

Definitionen af benchmarkindikatoren og det efterfølgende arbejde blev udført i tæt samarbejde med aktører, der var involveret i Bolognaprocessen⁶, hvilket der også var anmodet om i Rådets konklusioner. Dette omfatter et bredere fokus på at forbedre data om læringsmobilitet (også jf. mobilitetsstrategien for bedre uddannelse⁷, der blev vedtaget i forbindelse med det europæiske område for videregående uddannelse / Bolognaprocessen).

Data om læringsmobilitet indsamles gennem den fælles UOE-dataindsamling af uddannelsesdata (data fra UNESCO, OECD og Eurostat) ved primært at anvende administrativ information. I samarbejde med medlemsstaterne (gennem arbejdsgruppen), OECD, UNESCO, GD EAC samt Kommissionens øvrige relevante organer har Eurostat udviklet en metodisk manual for læringsmobilitet og dataindsamlingstabeller⁸. Dataene til

⁶ <http://www.ehea.info/>. I Leuven/Louvain-la-Neuve-kommunikéet fra 2009 udspecificeres og defineres læringsmobilitetsbenchmarket i afsnit 18 - og uddybes yderligere i afsnit 19-21 og 26 (http://media.ehea.info/file/2009_Leuven_Louvain-la-Neuve/06/1/Leuven_Louvain-la-Neuve_Communique_April_2009_595061.pdf).

⁷ Som vedtaget ved ministerkonferencen i Bukarest (2012) som en del af det officielle Bukarest-kommuniké: http://media.ehea.info/file/2012_Bucharest/39/2/2012_EHEA_Mobility_Strategy_606392.pdf.

⁸ Både den metodiske manual og dataindsamlingstabellerne kan findes på: Den metodiske manual <https://circabc.europa.eu/sd/a/3bc0cfff-6ba0-462b-a799->

benchmarket fra EU-medlemsstaterne indsamles i henhold til en kommissionsforordning, der blev vedtaget i 2013⁹, og som gradvist bliver gennemført i perioden 2015-2018.

I 2022 vil der være fem års data tilgængelige for referenceperioden 2016-2020, hvis målet fastsættes til 2020. I 2019 bliver det nødvendigt at vurdere situationen mere specifikt for perioden efter 2020. I 2019 vil evidensgrundlaget for dette udgøres af to års data (for 2016 og 2017).

2.2. *Det tilgængelige evidensgrundlag*

Benchmarkindikatoren for videregående uddannelse omfatter to typer data, "mobilitetsophold med meritoverførsel" og "uddannelsesmobilitet". Disse to typer er inddelt hver for sig nedenfor, fordi der er stor forskel på kravene til metodologien og dataene.

- **Mobilitetsophold med meritoverførsel**

Mobilitetsophold med meritoverførsel er defineret som en midlertidig studie- eller praktikperiode i udlandet (inden for rammerne af et igangværende uddannelsesforløb på en hjeminstitution) med henblik på (normalt) at optjene akademisk merit (dvs. merit der bliver overført til hjeminstitutionen). **Dimittender, der har gennemført et mobilitetsophold med meritoverførsel**, er defineret som dimittender fra en videregående uddannelse (defineret gennem ISCED¹⁰), som har gennemført en midlertidig studieperiode på en videregående uddannelse i udlandet og/eller en praktikperiode i udlandet, og som derefter vender tilbage til hjeminstitutionen for at færdiggøre uddannelsen. Data for mobilitetsophold med meritoverførsel leveres til de nationale statistiske myndigheder af hjeminstitutionerne (og overføres efterfølgende til Eurostat i et aftalt format).

Der er endnu ikke tilgængelige data fra Eurostat om dimittenders mobilitetsophold med meritoverførsel. Medlemsstaterne vil begynde at overføre data til Eurostat i 2017 for referenceperioden 2016 (skoleåret 2015-2016), som vil blive offentliggjort i første halvdel af 2018. På det tidspunkt vil dataene for mobilitetsophold med meritoverførsel næsten være fuldstændige¹¹, idet de bygger på data, der er indsamlet fra de lande, som de studerende vender tilbage til efter deres mobilitetsophold med meritoverførsel (dvs. de 28 EU-medlemsstater), og dataoverførslen er obligatorisk som følge af den forordning, der blev vedtaget i september 2013¹².

Indtil da kan de bedste oplysninger om mobilitetsophold med meritoverførsel på EU-niveau bedst fås gennem dataene for programmet Erasmus+. Dette omfatter dog ikke mobilitet, der finder sted uden for programmet, og de eneste data, der på nuværende tidspunkt er tilgængelige, er indskrivningsdata, som ikke kan anvendes i stedet for den relevante del af benchmarkindikatoren, der kræver data om dimittender.

5b75490868b7/Methodological%20manual%20on%20LM_rev_28072015.pdf og dataindsamlingstabeller https://circabc.europa.eu/sd/a/849a866e-d820-4006-a6af-21cb1c48626b/UOE2016manual_12072016.pdf.

⁹ Jf. Kommissionens forordning (EU) nr. 912/2013 af 23. september 2013 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 452/2008 om udarbejdelse og udvikling af statistikker over uddannelse og livslang læring, for så vidt angår statistikker over uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer.

¹⁰ ISCED 2011: Den internationale standardklassifikation for skolevæsenet (International Standard Classification for Education) <http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/international-standard-classification-of-education.aspx>.

¹¹ Med undtagelse af Italien og Polen, som blev indrømmet undtagelser: For Italien: frem til 31. december 2019 for dimittender på niveau 8 af ISCED fordelt efter mobilitetstype og destinationsland, og for Polen: frem til 31. december 2018 for niveau 6-8 af ISCED.

¹² For mobilitetsophold med meritoverførsel kræves der til benchmarkindikatoren data om dimittender, som i løbet af deres studietid har været i udlandet i studieøjemed. Rent praktisk kan dataene derfor først indsamles, når en studerende dimitterer ved på det tidspunkt at registrere eventuelle mobilitetsophold med meritoverførsel.

- Uddannelsesmobilitet

Uddannelsesmobilitet er defineret ved fysisk at krydse en grænse for at følge et uddannelsesprogram på videregående niveau i destinationslandet. **Uddannelsesmobile dimittender** er dimittender, hvis oprindelsesland¹³ er forskelligt fra det land, hvori de dimitterer på et videregående niveau.

Data om uddannelsesmobile dimittender indsamles for destinationslandet. Som følge heraf er der ved beregningen af det samlede antal udadgående mobile dimittender pr. oprindelse anvendt tal fra alle destinationslande inden for og uden for EU. Det betyder, at pålideligheden af den udadgående indikator afhænger af kvaliteten og detaljeringsgraden af de oplysninger, der er leveret af andre lande, samt af det antal destinationslande, hvor hvilke der er tilgængelige data.

De første resultater af den nye UOE-dataindsamling vedrørende uddannelsesmobilitet blev tilgængelig i efteråret 2015. JRC's Center for Forskning i Uddannelse og Livslang Læring (CRELL) analyserede og offentliggjorde de første skøn af den udadgående mobilitet for europæiske studerende på videregående niveau (ISCED-niveau 5-8), samt på hvert ISCED-niveau for sig¹⁴.

EU-benchmarket med de tilgængelige data viser 2,9 % for referenceperioden 2013 (det akademiske år 2012/2013). Dette er langt under målet om 20 %, men dette skyldes, at der **for øjeblikket kun er delvise data tilgængelige**. Som nævnt ovenfor er der endnu ingen data tilgængelige for mobilitetsophold med meritoverførsel. Data om uddannelsesmobilitet er på nuværende tidspunkt kun tilgængelige for nogle af destinationslandene grundet de undtagelser fra dataleveringen, som er blevet indrømmet nogle EU-lande, samt på grund af manglende oplysninger fra mange destinationslande uden for EU. **Det er derfor sandsynligt, at det rigtige benchmarkniveau er betydeligt højere.**

Hvis man ser på landene hver for sig, viser dataene, at både Cypern og Luxembourg ligger langt højere end benchmarkmålet (med niveauer på henholdsvis 63 % og 68 %). De fleste studerende fra disse land er indskrevet på og dimitterer fra uddannelsesinstitutioner i enten nabolande eller Det Forenede Kongerige og Schweiz (som begge traditionelt tiltrækker mange mobile studerende). Det bør bemærkes, at til trods for den delvise dækningsgrad af dataene dimitterede en væsentlige del af dimittenderne fra Bulgarien, Tyskland, Estland, Irland, Grækenland, Litauen, Letland, Malta, Slovakiet og Finland i udlandet (mellem 5-13 %). For de flestes vedkommende tog en stor del af disse studerende til nabolandene på grund af historiske og sprogmæssige relationer. Dataene viser også, at et højere uddannelsesniveau generelt associeres med en højere læringsmobilitet, hvor det højeste niveau findes på doktoralt niveau.

De første data, der blev leveret om uddannelsesmobilitet, viser, at medlemsstaterne stort set overholder Kommissionens forordning. Nogle få lande har fået lov at levere data på et senere tidspunkt (Grækenland og Frankrig for størstedelen af dataene, Spanien og Polen for specifikke dataområder).

---

¹³ Selv om oprindelsesland ideelt set skulle defineres som det land, hvori den forudgående uddannelse fandt sted, dvs. "landet, hvor eksamensbeviset fra ungdomsuddannelsen blev tildelt", kunne landene også anvende den nationale definition af oprindelsesland – enten det land, hvori den forudgående uddannelse fandt sted, det land, hvor personen har sin sædvanlige bopæl, eller det land, hvori man har sit statsborgerskab – til dataindsamlingen for de akademiske år 2012/2013 og 2013/2014.

¹⁴ <https://crell.jrc.ec.europa.eu/?q=publications/learning-mobility-technical-report>, se især tabel 1, side 20. Benchmarkindikatoren er defineret som et EU-gennemsnit. UOE-dataindsamlingen indsamler optællingsdata (for eksempel for alle enheder, der er defineret i befolkningen) og resultaterne er derfor pålidelige pr. land og for de fastsatte opdelinger.

Som tidligere nævnt er benchmarket ikke begrænset til medlemsstaterne. Mange studerende fra EU dimitterer i lande uden for EU, og det er derfor nødvendigt at indsamle data fra disse lande¹⁵. Som følge heraf blev der fra 2014 indført dataindsamlingsmekanismer af OECD og UNESCO (i samarbejde med Eurostat). Men i modsætning til EU-medlemsstaterne er det ikke obligatorisk for dem at levere data, og i det første år var dataindsamlingen fra ikke-EU-medlemsstater meget spredt.

For landene uden for Europa viser de første resultater, at kun Australien, Brasilien, Canada, Chile, Israel og New Zealand leverede data i det påkrævede format. Den ønskede (men ikke opnåede) dækning af benchmarket omfatter lande som USA, der er kendt for at modtage størstedelen af mobile studerende fra EU-landene, så den samlede skønnede dækning ville udgøre 95 % af verdens samlede mobilitet¹⁶.

2.3. Konklusioner baseret på det arbejde, der er udført, samt på de resultater, der på nuværende tidspunkt er tilgængelige

Punkt 2.2 viser, at det er nødvendigt med en fortsat indsats for at levere bedre kvalitetsdata om læringsmobilitet inden for videregående uddannelse ved at gøre sammenlignelige data om mobilitetsophold med meritoverførsel tilgængelige og sikre, at data om dimittender fra medlemsstaterne, der dimitterer i lande uden for EU, er tilgængelige for alle primære destinationslande.

Kommissionen støtter den nuværende definition af benchmarkindikatoren for videregående uddannelse. SGIB-høringen indikerede ligeledes, at dette benchmark burde forblive i sin nuværende form, idet det betragtes som havende en meningsfuld definition set i forhold til en interesse i global mobilitet. Det er nødvendigt med en yderligere indsats for at indhente relevante data for lande uden for EU for at udvide den nuværende delvise dækning inden 2018¹⁷.

Først og fremmest bør dækningen af Bolognalandene være fuldstændig, da de har et tilsvarende benchmarkmål. De seneste dataindsamlinger for ikke-Bolognalande viser imidlertid, at der kun er begrænsede data tilgængelige for de vigtigste lande¹⁸.

For det andet bør det være en prioritet at styrke samarbejde med OECD og UNESCO vedrørende den globale dokumentation om læringsmobilitet ved yderligere at forbedre indsamlingen af de internationale data, som allerede er aftalt. Fordi mange studerende fra EU studerer i USA, ville det især være vigtigt at indhente disse data. Kommissionen arbejder tæt sammen med OECD og UNESCO gennem fælles politikmål angående læringsmobilitet og har derfor udviklet et tæt samarbejde omkring dataindsamling.

OECD har indikeret, at væsentlige ændringer i UOE-indsamlingen fra 2014 måske har forhindret nogle lande i at levere data. Da dataindsamlingen blev gennemført i 2014 blev den grundigt revideret på grund af revisionen af den primære uddannelsesklassifikation ISCED 2011. UNESCO's Institut for Statistisk (UNESCO-UIS) har indikeret, at de relevante lande

---

¹⁵ EU-medlemsstater ved ikke nødvendigvis, og kan heller ikke vide, hvilke af deres studerende, der gennemførte en ungdomsuddannelse, og som senere tog en uddannelse i udlandet. Dataene er mest pålidelige, når de er indsamlet fra det land, de studerende dimitterer fra.

¹⁶ Ud over USA var de største manglende destinationslande de sydøstasiatiske lande som Korea og Japan, samt Mexico, Kina og Indien.

¹⁷ I Rådets konklusioner af 25-26. november 2013 om den globale dimension af europæisk videregående uddannelse støttes denne tilgang.

¹⁸ Bolognagennemførelsesrapporten, kapitel 7, Eurydice 2015, data er tilgængelige for Armenien, Aserbajdsjan, Moldova, Montenegro, Serbien og Schweiz samt Norge.

ikke har kapaciteten til at tilpasse deres undersøgelsesinstrumenter (det vil højst sandsynligt blive nødvendigt at indsamle nye data).

En anden, ny udvikling - udover den forbedrede dataindsamling og metodologi - er udbredelsen af de eksisterende data angående benchmarkindikatoren. Eurostat planlægger at udbrede de udadgående mobilitetsdata for det geografiske område, der er dækket af det europæiske statistiske system (ESS) og dets adfærdskodeks¹⁹. Det ville dog også være vigtigt for Kommissionen at levere data, der afspejler EU's uddannelsesmobilitet over hele verden, som anmodet om i formuleringen for benchmarkindikatoren, i lyset af den fremtrædende rolle som læringsmobilitet spiller i politikkerne for videregående uddannelse både på EU-plan og på internationalt plan.

Dette yderligere arbejde nyder bred opbakning fra SGIB. Respondenterne i høringen var enige i, at benchmarket var godt defineret, og at der bør arbejdes mod at gennemføre den tekniske tilføjelse af data om mobilitetsophold med meritoverførsel og færdiggøre indsamlingen af data om uddannelsesmobilitet.

I lyset af den delvise færdiggørelse af arbejdet på dette stadium vil arbejdet blive revurderet ved udgangen af 2019 i forbindelse med dets fortsættelse og udvikling.

Tidsfristen for at indhente fuldstændige data er i princippet frem til 2018, da det er her dataene om mobilitetsophold med meritoverførsel bliver tilgængelige for EU-landene. For lande uden for EU betyder det, at dataindsamlingen bør være indført for referenceperioden 2016 (indrapporteres i 2017). Kommissionen har derfor til hensigt at opfordre disse lande til at levere data så hurtigt som muligt.

Det konkluderes, at et retsgrundlag har resulteret i jævnlige indrapporteringer af data af høj kvalitet om læringsmobilitet inden for videregående uddannelse. Samtidig tager det tid at skabe et sådant dataindsamlingsystem. Disse to observationer kombineret med den overordnede, voksende politiske relevans af læringsmobilitet inden for videregående uddannelse har indflydelse på det fortsatte arbejde på dette område (se punkt 4).

3. BENCHMARKINDIKATOREN FOR MOBILITET INDEN FOR ERHVERVSRETTET GRUNDUDDANNELSE

3.1. Det arbejde, der er udført siden 2011

Da mobilitetsbenchmarket for erhvervsrettet grunduddannelse blev vedtaget, fandtes der ingen europæisk harmoniseret datakilde, som kunne levere data til indikatoren. Derfor gik en Eurostat-arbejdsgruppe i 2011-2012 i gang med arbejdet vedrørende de tekniske problemer, der var forbundet med den mulige anvendelse af husstandsundersøgelser til dette formål, samt oprettelsen af en generel indikator for ungdomslæringsmobilitet. I henhold til benchmarkindikatoren skal mobiliteten for erhvervsrettet grunduddannelse måles for aldersgruppen 18-34 år. Arbejdsgruppen konkluderede, at den eneste måde at frembringe et pålideligt skøn af mobiliteten inden for erhvervsrettet grunduddannelse for denne aldersgruppe ville være ved hjælp af et repræsentativt undersøgelsesredskab.

Arbejdsgruppens konklusioner blev drøftet af direktørerne for socialstatistik, og arbejdet resulterede i en ESS-aftale i november 2012 om at udføre en pilotdataindsamling om læringsmobilitet gennem husstandsundersøgelser. Det var frivilligt, om landene ville deltage i denne pilotindsamling (der var intet retligt krav om deltagelse), og Kommissionen leverede

---

¹⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/european-statistics-code-of-practice>.

finansiering til de lande, der valgte at deltage²⁰. ESS-aftalen omfattede en liste over variabler, stikprøve- og kvalitetskravene såvel som formatet og tidsrummene for fremsendelse.

3.2. *Det tilgængelige evidensgrundlag*

Som anmodet om i Rådets konklusioner om et benchmark for læringsmobilitet (2011/C372/08) blev pilotdataindsamlingen udført i 2014 gennem husstandsundersøgelser, enten EU's arbejdsstyrkeundersøgelse eller en specifik selvstændig undersøgelse (Bulgarien, Spanien og Sverige). 16 medlemsstater deltog i pilotprojektet (Belgien, Bulgarien, Estland, Spanien, Italien, Letland, Litauen, Ungarn, Nederlandene, Østrig, Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien, Slovakiet og Sverige) og af disse tog 10 medlemsstater imod tilbuddet om finansiel støtte fra Kommissionen (Bulgarien, Spanien, Italien, Litauen, Ungarn, Nederlandene, Østrig, Rumænien, Slovenien og Sverige). Data fra de 16 medlemsstater, der udførte pilotprojektet vurderes at være sammenlignelige som vist gennem Eurostat-rapporteringen²¹.

Derudover leverede nogle medlemsstater også informationer fra nationale administrative kilder (herunder Tjekkiet, Tyskland og Det Forenede Kongerige). Medlemsstaterne kunne vælge mellem en kort eller en lang udgave af spørgeskemaet. Den lange version havde også til formål at måle ungdomsmobilitet.

Indrapporteringen fra Eurostat viser, at der kun kunne opnås pålidelige resultater med en variationskoefficient på under 15 % for seks lande: Belgien, Italien, Ungarn, Nederlandene, Østrig og Sverige. Data for fem andre lande kan stadig betragtes som pålidelige i henhold til bestemmelserne om stikprøvestørrelse, men har en variationskoefficient på 15 % eller mere: Bulgarien, Spanien, Polen, Portugal og Slovenien. På grund af bekymringer med hensyn til pålideligheden kan resultaterne fra tre lande for mobiliteten inden for erhvervsrettet grunduddannelse ikke offentliggøres: Estland, Letland og Litauen. Derudover er der yderligere to lande, hvor resultaterne betragtes som værende mindre pålidelige: Rumænien og Slovakiet. Dette afspejler, at det største problem med den valgte metode var at få pålidelige data for små populationer gennem en stikprøveundersøgelse.

En kombination af resultaterne for de 16 tilgængelige lande giver en gennemsnitlig læringsmobilitet inden for erhvervsrettet grunduddannelse på 3,1 % (vægtet gennemsnit af de 16 lande).

Det konkluderes, at en husstandsundersøgelse ikke er det bedste værktøj til at måle mobilitet inden for erhvervsrettet grunduddannelse, eftersom det kræver meget store stikprøver med store omkostninger, uden at det medfører en garanti for pålidelige kvalitetsdata til EU-målet.

3.3 *Konklusioner baseret på det arbejde, der er udført, samt på de resultater der på nuværende tidspunkt er tilgængelige*

I lyset af resultaterne af pilotdataindsamlingen for mobilitet inden for erhvervsrettet grunduddannelse vil Kommissionen drøfte de forskellige muligheder med de vigtigste interessenter på medlemsstatsniveau for at finde en holdbar og bæredygtig løsning, der kan

---

²⁰ Dette står i kontrast til den proces, der er fastsat for benchmarkindikatoren for videregående uddannelse. Landene fik tilbud om støtteordninger til pilotdataindsamlingen vedrørende både mobiliteten inden for erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (med en minimal anvendelse af andelen vedrørende videregående uddannelse).

²¹ Doc 2015-ETS-05 og dets bilag: <https://circabc.europa.eu/w/browse/92373d62-bba3-42d2-be57-578a165bd0bb>. Indledningsvist deltog 20 lande i ESS-aftalen, men i sidste ende blev der hverken udført pilotdataindsamlinger i Tjekkiet, Grækenland, Frankrig eller Luxembourg. Frankrig ville udføre en pilotdataindsamling i 2016.

forbedre evidensgrundlaget for mobilitetsbenchmarkindikatoren for erhvervsrettet grunduddannelse.

Med henblik herpå er det vigtigt, at indsatsen står mål med resultaterne, og at de valgte overvågningsværktøjer derfor kan levere pålidelige og regelmæssige data, uden at det indebærer urimelige byrder og omkostninger for det statistiske system.

Baseret på pilotdataindsamlingen og drøftelserne med myndighederne i medlemsstaterne er Kommissionen nået til den konklusion, at det er værd at undersøge anvendelsen af administrative data samt gennemførligheden af at anvende dem til at understøtte mobilitetsbenchmarket for erhvervsrettet grunduddannelse. Der findes allerede administrative data for dette i nogle EU-lande samt i andre lande, der deltager i programmet Erasmus+.

Ud fra et politisk synspunkt er der klare fordele ved at skifte til administrative data, på grund af muligheden for at kombinere data fra deltagere i Erasmus+ med andre data om mobilitet inden for erhvervsrettet grunduddannelse²², samt på grund af udsigten til at få hyppigere og nyere data. Denne tilgang var allerede blevet valgt til benchmarkindikatoren for videregående uddannelse, og den ville gøre det muligt for Kommissionen at anvende overvågningen til at fremme EU-politikker/programmål for mobilitet inden for erhvervsrettet grunduddannelse.

SGIB-høringen viste, at 12 ud af de 15 lande, der svarede, principielt var enige i at ændre datakilden. To lande var ikke enige (enten på grund af en mangel på tilgængelige data eller grundet en præference for undersøgelsesdata)²³. Kommissionen foreslår derfor at teste gennemførligheden af dataindsamling gennem administrative kilder.

Det bør understreges, at en ændring i datakilden ville betyde, at benchmarkdefinitionen skal revideres en smule, da den nuværende benchmarkformulering indebærer dataindsamling gennem husstandsundersøgelser (på grund af dækningen af aldersgruppen).

Ligesom ved tilgangen til benchmarkindikatoren for videregående uddannelse ville den foreslåede analyse af gennemførligheden derfor teste om institutionerne for erhvervsrettet grunduddannelse kunne levere informationer om deres studerendes/dimittenders læringsmobilitetskendetegn. Denne løsning blev også understreget i SGIB-høringen i forbindelse med den politiske relevans af indikatoren på både nationalt og institutionelt niveau.

En revision af benchmarkdefinitionen for erhvervsrettet grunduddannelse kan kun forekomme med udgangspunkt i resultaterne af analysen af gennemførligheden, hvad angår den tilgængelige evidens på administrativt/institutionelt niveau (data fra administrative kilder). Det vil også være nødvendigt med en videre drøftelse af, hvorvidt der skal fokuseres på indadgående eller udadgående læringsmobilitet. I den nuværende benchmarkformulering er de mobile dimittender inden for erhvervsrettet grunduddannelse, der kommer fra et EU-land, men som bor i et ikke-EU-land (og er mellem 18-34 år gamle) ikke omfattet.

Dette arbejde vil blive udført sammen med Eurostat i tæt samarbejde med de vigtigste partnere på EU-niveau, nationalt niveau og institutionelt niveau på erhvervsuddannelsesområdet. En gennemførlighedsundersøgelse kræver dog tid, og det er derfor ikke sandsynligt, at mobilitetsmålet for erhvervsrettet grunduddannelse kan blive vurderet før 2020.

---

²² Dette kan på tilsvarende vis gøres for benchmarket for videregående uddannelse (når først det korrekte format for data om mobilitetsophold med meritoverførsel er tilgængeligt).

²³ Et andet land bemærkede, at der er en begrænset politisk interesse i dette område, og foreslog, at der ikke blev foretaget yderligere.

4. FREMTIDSUDSIGTER

I den fælles rapport fra 2015 for uddannelsesområdet 2020 rapporteres der om fremskridt, og der fastsættes nye prioriteter for 2020 – det understreges at læringsmobilitet er en prioritet, hvor en af de største udfordringer er at "Der er brug for bedre data for at overvåge effekten af mobilitet"²⁴.

Stigningen på 40 % i budgettet for EU-programmet Erasmus+ (2014-2020) i forhold til dets forgænger Programmet for livslang læring (2007-2013) er et tydeligt bevis på den fortsatte og forøgede forpligtelse fra Kommissionens og medlemsstaternes side til yderligere at forstærke læringsmobilitet. En yderligere stigning blev foreslået af Kommissionen i gennemgangen af den flerårige finansielle ramme²⁵, og mobilitetens positive virkning blev bekræftet og fremmet yderligere i det nylige initiativ "investering i Europas unge", hvor Kommissionen understregede at "unges mobilitet er væsentlig for at øge den europæiske bevidsthed og identitet".

I den ny dagsorden for færdigheder²⁶ sættes der også fokus på betydningen af læringsmobilitet ved at understrege, at der bør være mere støtte til elevers mobilitet. Der efterspørges et større engagement fra medlemsstaterne, herunder også finansiell støtte.

Disse seneste initiativer kommer ovenpå en række af Kommissionens meddelelser og Rådets konklusioner siden 2011, som derimod bygger på den betydelige evidens for vigtigheden af læringsmobilitet i europæiske, nationale og institutionelle politikker²⁷. Forskningsresultaterne vedrørende betydningen af læringsmobilitet for samfundet og individet tyder på positive virkninger, bl.a. for beskæftigelsesegnethed²⁸ og for institutionerne.

Ikke desto mindre fremgik det af resultattavlen for mobilitet²⁹ for videregående uddannelse, at miljøet for læringsmobilitet varierer meget mellem medlemsstaterne med betydelige fortsatte hindringer, hvad angår oplysninger, studiestøtte og anerkendelse. Lignende resultater fremgik af en tilsvarende test vedrørende erhvervsrettet grunduddannelse. I denne forbindelse understreges det i den fælles rapport, at foranstaltninger vedrørende gennemsigtighed, kvalitetssikring, validering og anerkendelse af færdigheder og kvalifikationer skal overvåges og følges op³⁰.

Den fortsatte udvikling af evidensgrundlaget vedrørende kvantitative data om læringsmobilitet bør ses i denne bredere sammenhæng. Benchmarkindikatorerne understøtter aktivt evidensgrundlaget for politikker, der har til formål at øge læringsmobiliteten, ikke kun

---

²⁴ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015XG1215\(02\)&from=DA](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015XG1215(02)&from=DA), fjerde afsnit i punkt 2.3.

²⁵ COM(2016) 603 af 14.9.2016, s. 3: http://ec.europa.eu/budget/mff/lib/COM-2016-603/COM-2016-603_en.pdf.

²⁶ "En ny dagsorden for færdigheder i Europa", COM(2016) 381 final, se afsnittet "Mere støtte af elevers mobilitet" på s. 14.

²⁷ Rådets konklusioner fra 2011 omfatter en lang liste med referencedokumenter frem til 2011. I perioden 2012-2015 er følgende retsakter af relevans: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R1288>, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R1288>, [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52011XG1220\(07\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52011XG1220(07)).

²⁸ Se for eksempel: http://ec.europa.eu/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf, <http://www.voced.edu.au/content/ngv%3A40712>, http://www.pedz.uni-mannheim.de/daten/edz-b/gdbk/10/vetpro_en.pdf.

²⁹ https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Publications:Towards_a_Mobility_Scoreboard:Conditions_for_Learning_Abroad_in_Europe.

³⁰ Resultattavler for mobilitet for både videregående uddannelse (2. udgave) og erhvervsrettet grunduddannelse er tilgængelige via en fælles platform, der blev offentliggjort den 8. december 2016: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/news/online-platform-mobility-scoreboard_en.

på EU-niveau, men også på nationalt, regionalt og institutionelt niveau. Det er altafgørende med et forbedret evidensgrundlag for politikker vedrørende politiske beslutninger om fremtidige EU-programmer samt nationale programmer om læringsmobilitet.

I denne forbindelse understreger rapporten at Kommissionen har til hensigt at:

1) fortsætte med at gennemføre benchmarkindikatoren for læringsmobilitet inden for videregående uddannelse i tråd med den tilgang, der er defineret af medlemsstaterne og de samarbejdende organisationer

2) udpege og drøfte muligheder for at gennemføre mobilitetsbenchmarkindikatoren for erhvervsrettet grunduddannelse baseret på resultaterne af en gennemførlighedsundersøgelse vedrørende indsamling af mobilitetsdata om erhvervsrettet grunduddannelse fra administrative kilder. Den vil ligeledes følge op på resultaterne af disse høringer, om nødvendigt, med et forslag til at revidere definitionen af mobilitetsbenchmarkindikatoren for erhvervsrettet grunduddannelse.

Kommissionen anmoder Rådet om at støtte disse udviklinger.